

Межинська-Бруй О.Ю.
старший викладач кафедри менеджменту
Національного університету
харчових технологій

ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ МОЛОКА ЯК СИРОВИНИ

Результати обстежень свідчать про високий рівень забрудненості харчових продуктів токсичними хімічними сполуками, біологічними агентами й мікроорганізмами. Це пов'язано передусім з техногенним забрудненням навколишнього середовища, агротехнічною культурою й порушенням агротехнічних технологій.

Попри всі складнощі нинішньої ситуації деякі підприємства знаходять вихід із становища, розробляючи науково-технічну документацію на нові види продукції. Однак, для забезпечення постійного високого рівня якості, збереження смакових властивостей при тривалому зберіганні продукції, належить ще багато працювати фахівцям. Але це світова практика: єдиний компетентний державний орган контролює харчові продукти. Від лану і ферми — до столу споживача.

Відтак, компетентний державний орган повністю буде відповідати за дотриманням сівозмін, контролювати, яке насіння кладуть у ґрунт і чим обробляють рослини, щоби потім не знаходити залишки засобів захисту рослин у готових харчових продуктах. Друга ланка — тваринництво, зі своєю діагностикою, вакцинацією, мільйонними пробами для лабораторних досліджень, якістю кормів, сировиною (м'ясо, молоко, яйця і т.ін.), у який спосіб її отримують, у яких умовах зберігають і переробляють, включно до готової продукції на прилавку.

Здоров'я людини — понад усе! Генетика генетикою, але життя людини на 80% залежить від безпеки та якості того, що вона споживає. Харчі продовжують або вкорочують наш вік...

Інспектори генерального директорату Єврокомісії з охорони здоров'я та захисту прав споживачів (САНКО) чітко заявили: жоден харчовий продукт не

потрапить до країн ЄС, якщо в Україні не функціонуватиме єдиний контролюючий орган, що гарантуватиме якість і безпечність харчових продуктів.

Сьогодні однією з основних проблем молочного виробництва в країні є призупинення тенденції скорочення поголів'я корів, що відбивається на обсягах пропозиції продукції та якості продукції, яка виробляється на переробних підприємствах. Останні внаслідок дефіциту на ринку молочної сировини змушені її імпортувати та використовувати замітники рослинного походження.

Господарства населення залишаються основними товаровиробниками, які формують пропозицію молока. Їх частка на ринку становить 76,6%.

На нинішньому етапі розвитку сільського господарства в умовах СОТ дрібнотоварний сектор скотарської галузі вже не спроможний самостійно задовольнити потреби переробної промисловості у високоякісній сировині. Виробничі можливості господарств населення не дозволяють також сформувати потужний обсяг сировинної бази, а санітарно-гігієнічні умови отримання в них молока не забезпечують його належну якість та відповідність прийнятим державним стандартам. [1]

Із загального обсягу проданого у I півріччі 2013 року господарствами населення переробним підприємствам незбираного молока у натуральному виразі за ДСТУ 3662–97 лише 41,4% його закуплено охолодженим до 10 °С.

Окрім цього, сільськогосподарські підприємства забезпечили перший та вищий ґатунок у загальній структурі закупленого молока, тоді як від господарств населення сировина надходила здебільшого II ґатунком.

Для виправлення такої ситуації на державному рівні останніми роками активізувалися зусилля зі створення мережі закупівельних пунктів на базі сільськогосподарських заготівельно-збутових обслуговуючих кооперативів та їх оснащення сучасним устаткуванням для охолодження і зберігання молока, а також відродження великотоварного виробництва на базі створення нових сучасних тваринницьких комплексів і реконструкції існуючих ферм в сільськогосподарських підприємствах. [1]

На 1 липня 2013 року в Україні налічувалося 9312 закупівельних пунктів, що займалися прийманням молока та молочних продуктів від господарств населення. Більша частина їх зосереджена в Хмельницькій, Тернопільській, Чернігівській та Львівській областях, де традиційно висока частка господарств населення, які утримують.

Станом на 1 липня 2013 року в усіх категоріях господарств України нараховувалося 2607 тис. корів, в т. ч. 579,5 тис. голів у сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-правових форм та 2027,5 тис. голів в господарствах населення корів. [2]

Зменшити негативні наслідки дрібнотоварного розвитку галузі та максимально ефективно використати можливості щодо нарощування обсягів виробництва молока здатні лише великотоварні господарства та молочарські асоціації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів із замкненим виробничим циклом від одержання до збуту продукції. Саме ці суб'єкти є перспективними з точки зору нарощування виробництва широкого асортименту конкурентоспроможної молочної продукції, яка відповідатиме усім державним стандартам та вимогам СОТ.

Література:

1. Кон'юктура змін на ринку молока: прогноз / Ю.Керсанюк // Журнал Агробізнес сьогодні. – 2013. - № 17.
2. Державна служба статистики України / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>